

نگاهی درمورد جنبش خالصتان هند وقضیه اخیر در مناسبات هند وکانادا

ص. وفا

خالصتان و جنبش خالصتان

خالصتان به تعبیر سیک های جدایی طلب و آزادیخواه (خالص و پاک) معنی دارد، روی همین برهان یک گروه جدایی طلب در ایالت پنجاب هند نام خالصتان را برای کشور جداگانه اما موهومی شان برگزیده اند.

جنبش آزادیخواه خالصتان که با نام «تحریک خالصتان» نیز شناخته می شود سالهاست برای به دست آوردن آزادی برای سیک مذهب ها تلاش می کند.

سران این جنبش در زمانی که «مهاتما گاندی» رهبر هند در راه به دست آوردن استقلال این کشور بود با وی به توافق رسیدند که پس از استقلال هند ایالتی جداگانه به آنان تعلق گیرد که در آن آموزه های سیک اجرا شود.

توافقی که پس از استقلال هند هیچگاه جامه عمل به آن پوشانده نشد تا جایی که در سال 1980 میلادی و به دلیل ظلم و فشار فراوان دولت هند بر «سیک مذهب ها» آنان دست به قیام هایی در برخی موارد مسلحانه زدند.

این اقدام باعث شد تا در سال 1984 «اندرا گاندی» که صدراعظم آن سال های هند بود دستور حمله به «معبد طلایی» سیک ها واقع در شهر «امرتسر» را بدهد.

در پی هجوم اردوی هند به این معبد که با مقاومت پنج روزه مردم مواجه شد گفته می شود که حدود 10 هزار نفر از غیرنظامیان و سیک ها کشته شدند.

این عملیات در تاریخ سیک ها و تحریک خالصتان به عملیات «بلو ستار» مشهور است و اردوی هند با 10 هزار نظامی و بهره گیری از ماشین های زرهی و توپ به هزاران سیک حمله کرد.

تنها خواسته سیک مذهب ها این بود که دولت هند به آنان آزادی عقیده و اعمال عبادت دهد. پیش از این رهبر سیک ها «ماستر تارا سینگ» در خصوص حاکمیت حکام هندو مذهب هند و همکاری با آنان در خصوص استقلال این کشور از چتر استعمار انگلیس گفته بود: انگلیسی ها رفتند ولی ما آزاد نیستیم! در اصل فقط حاکم تغییر کرد و شیوه حکومت همان است. و این حکام در حال نابود سازی مذهب ما هستند.

پس از عملیات بلو ستار که موجب کشتار بی رحمانه سیک مذهب ها در مقدس ترین معبدشان شد، اندرا گاندی ترور شد و زمام کار به دست حزب «کنگره» افتاد که نه تنها اوضاع خالصتان و سیک مذهب ها را بهتر نکرد بلکه روند حملات ارتش هند برای کشتار شکل مدون تری به خود گرفت.

در این دوران، زمین ها و املاک سیک ها ضبط و خانه های آنان به آتش کشیده شد همچنین بسیاری از عبادتگاه های آنها نیز ویران شد.

گفته می‌شود که دست کم 30 هزار یک کشته شدند و تعدادی از آنها نیز در پیش چشم خانواده‌ها خود زنده زنده سوزانده شدند.

«راجیو گاندی» که پس از ترور مادرش به حکومت رسیده بود با بیان این جمله چراغ سبزی به هندوهای متعصب برای قتل و کشتار بیش از پیش سیک مذهب‌ها داد: وقتی یک درخت بزرگ بر زمین می‌افتد زلزله حاصل از آن هر چیزی را نابود می‌کند.

با وجود اینکه دولت هند عملیات «بلوستار» را نادرست قلمداد کرد ولی هیچگاه از سیک مذهب‌ها عذرخواهی نکرد.

این ظلم و ستم باعث شد تا مردم سیک مذهب جنبش خالصتان دست به دست هم دهند تا منطقه‌ای امن و خالص (پاک) برای خود به وجود بیاورند که نام این جنبش به «تحریک خالصتان» شهرت یافت.

آنها خواستار به دست آوردن آزادی و همچنین رهایی از ظلم و ستم اردو و دولت هند هستند.

برنامه ریزی سیک مذهب‌ها در سالهای اخیر به صورت خاصی تدوین شده است و آنها قصد دارند جنبش خود را به نتیجه برسانند.

این درحالی است که کشتار وسیع سیک مذهب‌ها در دهه‌های 80 و 90 میلادی باعث شد تا 90% سیک‌ها به نقاط مختلف جهان از جمله به کانادا مهاجرت کنند.

سران تحریک خالصتان که در کشورهای مختلفی سکونت دارند، اعلام کرده‌اند که مذهب آنها پنجمین مذهب بزرگ جهان است که بیش از 28 میلیون نفر به آن اعتقاد دارند.

آنها با تهیه یک نقشه که حدود کشور خالصتان در آن مشخص شده است در پی به دست آوردن آزادی خود هستند.

گفتنی است در صورتی که این امر محقق شود و کشوری به نام خالصتان شکل گیرد، ظلم اردوی هند بر مسلمانان مظلوم کشمیری نیز به پایان خواهد رسید زیرا تنها راه رسیدن به کشمیر توسط دولت هند، عبور از خالصتان است.

بحران در مناسبات دهلی نو و اوتاوا (هند و کانادا) چگونه ظهور کرد؟

در سال‌های اخیر فعالان جنبش خالصتان در کانادا، جایی که بیشترین تعداد سیک‌های خارج از هند زنده گی می‌کنند، چند بار تظاهرات کرده‌اند.

در ادامه نا آرامی ها بخاطر قتل یک سیک، هند از اتباع خود در کانادا و افرادی که قصد سفر به این کشور را دارند، خواست از احتیاط کار گیرند. با تشدید درگیری دیپلماتیک هند و کانادا بر سر قتل یک جدایی طلب سیک در خاک کانادا، دولت هند صدور ویزه برای اتباع کانادایی را متوقف کرده است.

وزارت خارجه هند گفت این اقدام با توجه به «فعالیت‌های ضدهند» و «خشونت با انگیزه‌های سیاسی» در کانادا صورت می‌گیرد.

تصور مقامات هندی چنان است که افراد مربوط به جنبش خالصتان که در کانادا پناهنده شده اند مورد حمایت دولت کانادا قرار دارند.

کانادا هم در ماه‌های گذشته توصیه مشابهی به اتباع خود کرده و از آن‌ها خواسته در هنگام سفر به هند محتاط باشند.

جستین ترودو، صدراعظم کانادا به تازه گی اعلام کرد که «ادعاهای معتبر» درباره دخالت احتمالی هند در قتل هاردیپ سینگ نجار، جدایی طلب هندی-کانادایی در بریتش کولمبیا را بررسی می کند. دولت هند این اتهامات را قویاً تکذیب کرده است. همچنان به تاریخ 21 سپتمبر، جستین ترودو، در حاشیه اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد به خبرنگاران گفت: «شکی نیست که هند کشوری با اهمیت روزافزون است و ما به همکاری با آن نیاز داریم.»

اما: روابط بین این دو کشور که شرکای کلیدی تجاری و امنیتی و متحدان ایالات متحده امریکا هستند برای ماه‌ها متشنج بوده است اما به گفته ناظران، تنش اینک به بالاترین سطح خود رسیده است. در ادامه این تنش‌ها، کانادا یک دیپلومات هندی را از این کشور اخراج کرد. هند نیز در اقدامی مشابه، 5 سپتمبر سالجاری برای یک دیپلومات کانادایی در دهلی نو پنج روز فرصت داد تا هند را ترک کند.

منبع : رویداد های خبری و مطالب نشره شده در وبسایت گفتمان

